

Hamar, 30. mai 2021

Høringsvar Prop 200 S (2020-2021) - Jordbruksoppgjøret 2021 m.m.

Det vises til Prop. 200 S (2020–2021) «Endringer i statsbudsjettet 2021 under Landbruks- og matdepartementet (Jordbruksoppgjøret 2021 m.m.)».

Innledningsvis vil TYR understreke følgende om norsk ammekuproduksjon;

- **Ammekuproduksjonen har høyeste norsk fôr i fôrrasjonen med 97%.**
- **Ammekuproduksjonen er bærekraftig ved at en stor del av fôret tas opp på innmark- og utmarksbeite, samt grovfôr som er dyrket på arealer som ikke er egnet til andre produksjoner.**
- **Underskuddet på storfekjøtt har de siste 20 år vært nærmere 20.000 tonn pr år, som tilsvarer et underskudd på 60.000 morder.**
- **Ammekuproduksjonen bidrar til å opprettholde storfekjøttproduksjonen i områder der mjølkeproduksjonen reduseres.**
- **Ammekuproduksjonen bidrar til god dyrevelferd gjennom beiting hele sesongen og at kalv dier mora i 6 måneder.**
- **Ammekuproduksjonen har lavest inntjening i forhold til andre produksjoner i jordbruket.**

Økonomien i ammekunæringen

Tallene Budsjettneemnda for jordbruket viser at ammekuproduksjonen er blant produksjonene med lavest inntjening i landbruket. Analyser viser at avregningsprisen for storfekjøtt har gått ned med 3 kroner, samt at endringer i klassifiseringssystemet har slått negativt ut for den spesialiserte storfekjøttproduksjonen.

Økonomien må sikres slik at produksjonen av norsk storfekjøtt økes, og at det er mulig å investere og utvikle produksjonen på den enkelte gård. Det må være mulig å drive ammekuproduksjonen på heltid for de som ønsker det.

Det er derfor helt nødvendig med økte inntekter for den spesialiserte storfekjøttproduksjonen. Ammekuproduksjonen er et vesentlig virkemiddel i forhold til sjølforsyningsgrad og et landbruk over hele landet. Også i forhold til bærekraft og klima har ammekuproduksjonen en vesentlig rolle i framtida. For å nå disse målene må de som har satset, og vil satse på ammekuproduksjon, ha en inntektsmulighet tilsvarende andre produksjoner som det er naturlig å sammenligne seg med.

Tiltak for å sikre økonomi og utvikling av ammekuproduksjonen

- TYR foreslår at det innføres et **tilskudd for ku med kalv på beite**. Tilskuddet bidrar til økt bruk av beite i fôrrasjonen, samtidig som det er et tiltak som bidrar til økt dyrevelferd og god omdømmebygging for norsk landbruk. Tilskuddet er også målrettet til ammekuproduksjonen slik at inntektsgapet til andre produksjoner reduseres.
- TYR foreslår å utvide grensen for utbetaling av **driftstilskudd fra dagens 40 kyr, til å gjelde opp til 75 kyr**. Økningen gjelder alle soner og hensikten er bidra til å sikre økonomien også til de som ønsker å utvikle produksjonen slik at den kan drives på heltid.
- TYR foreslår at **husdyrtilskuddet økes** for ammeku slik at den generelle økonomien i næringen styrkes.
- TYR foreslår at satser for **tilskudd for avløsning til ferie og fritid** justeres for de ulike dyreslagene slik at de i større grad gjenspeiler arbeidstidsforbruket mellom melkeku og ammeku. I tillegg mener TYR det er grunnlag for å øke maksimalsatsen for avløsning til ferie og fritid.

TYR ber Stortingets Næringskomité stille seg bak forslagene fra TYR for å sikre økonomien til en bærekraftig ammekuproduksjon. Dette vil bidra til utvikling og rekruttering i produksjonen, samt redusert underskudd på norsk storfekjøtt.

Ammekuproduksjonen bidrar i forhold til målene for landbrukspolitikken

Det vises til målene i landbrukspolitikken som er beskrevet i kapittel 6 i Prop. 200 S (2020 – 2021). TYR mener at ammekuproduksjonen er et viktig bidrag i forhold til disse målene.

a) Matsikkerhet og beredskap

Underskuddet på norsk storfekjøtt de siste årene tilsvarer omkring 60.000 ammekyr, som tilsvarer 17.000 tonn storfekjøtt. 8.800 tonn dekkes opp gjennom avtalt tollfri import, mens det resterende underskuddet må importeres med toll.

Melkeproduksjonen bidrar til norsk storfekjøttproduksjon, men dette bidraget reduseres som følge av redusert forbruk av melk. Storfekjøttproduksjon fra ammeku må derfor stimuleres for å opprettholde matsikkerhet og beredskap (sjølvforsyningsgraden).

b) Landbruk over hele landet

Norsk ammekuproduksjon er en beite- og grovfôrbasert produksjon. Ammekua sin fôrrasjon er i hovedsak grovfôr fra beite på inn- og utmark, og derfor er 97% av fôrrasjonen til ammeku basert på norsk fôr. Ammekua utnytter arealer som ikke er egent til annet enn dyrking av grovfôr, og dermed en viktig produksjon for å opprettholde landbruket i hele landet. Ammekua bidrar til utnytting av jord- og beiteressursene i de områdene hvor melkeproduksjonen blir borte.

c) Økt verdiskaping

Ammekua bidrar til målet om økt verdiskaping gjennom at den utnytter arealer både på inn- og utmark til beiting. Ammekuproduksjonen er basert på at diende kalver går med mor i 6 måneder. Produksjon ivaretar både god dyrevelferd og er et godt kommunikasjonsmål for norsk storfekjøttproduksjon der vi utnytter norske ressurser på en god måte. Ammeku er sammen med småfe den produksjonen som best kan utnytte nasjonale beiteressurser, og er derfor også et viktig distriktspolitisk virkemiddel når antall melkekyr reduseres.

d) Bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser

TYR har i mange år avlet på dyr med høyt grovfôropptak og god fôrutnyttelse. Det betyr i praksis at det avles for å framskaffe en populasjon som bruker norske ressurser på en mest mulig effektiv måte. Dette bidrar til en reduksjon i utslipp av klimagasser fra ammekuproduksjonen.

Forbruket av rødt kjøtt gikk ned med 1,9% fra året før, som utgjør opp mot 2000 tonn storfekjøtt. Prognose fra markedsregulator viser likevel et underskudd for norsk storfekjøtt på 10.800 tonn. Dette må importeres fra land som har et høyere klimautslipp enn norsk storfekjøttproduksjon. Ammekuproduksjonen må sikres vilkår slik at den kan bidra til å dekke markedet med norsk bærekraftig storfekjøttproduksjon.

TYR ber Stortingets næringskomite om å legge til rette for at ammekuproduksjonen fortsatt er et viktig bidrag til målene i norsk landbrukspolitikk.

Med hilsen

Erling Gresseth /s
Styreleder

Per-Sigve Lien /s
Daglig leder